



Je jednotný denný trh s elektrinou na dosah?

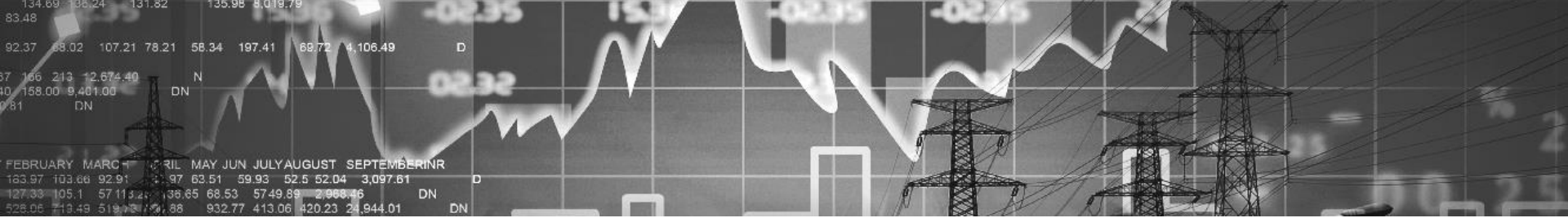
Ľubica Bodišová, Juraj Šedivý

Jarná konferencia SPX 2019



www.okte.sk

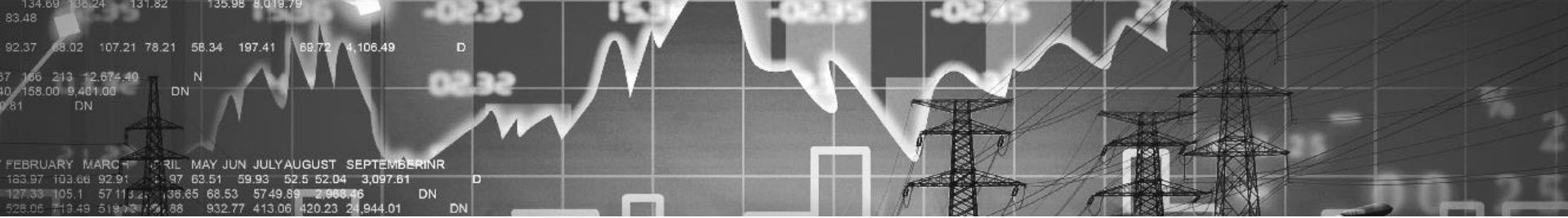




OBSAH PREZENTÁCIE

- Nariadenie CACM – základ integrácie trhov
- Vývoj a súčasný stav integrácie denného trhu
- Decoupling v regióne MRC – 07.06.2019
- Multi-NEMO Arrangement (MNA) – prelom na trhu s elektrinou?
- Metodika týkajúca sa algoritmov pre denný a vnútrodenný trh
- 15 minútový obchodný interval
- Harmonizácia minimálnych a maximálnych cien

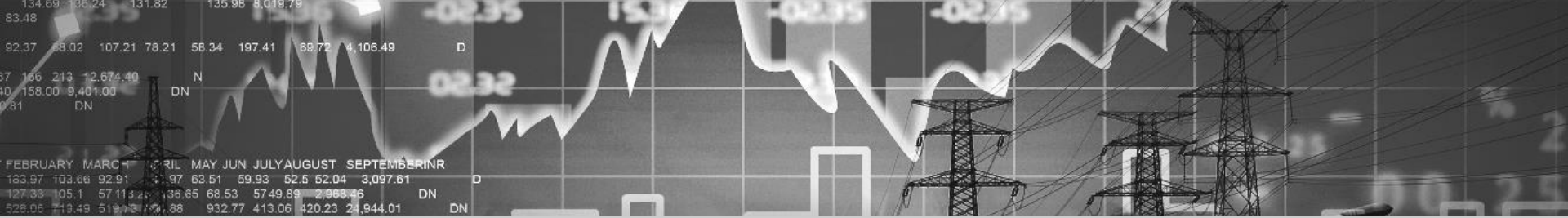




Nariadenie CACM – základ integrácie trhov

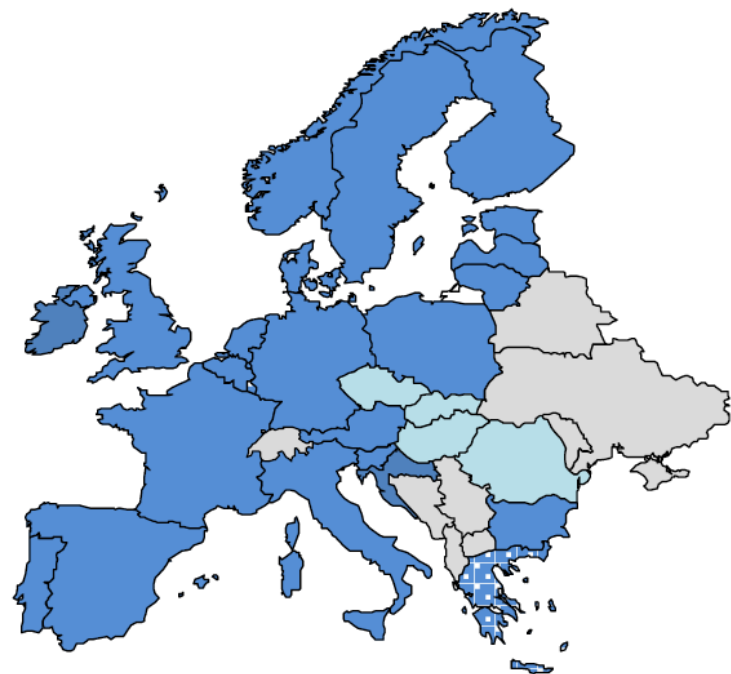
- Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia
- Ciele CACM:
 - zaviesť jednotné prepojenie denných a vnútrodenných trhov v rámci EÚ
 - zabezpečiť úzku spoluprácu medzi TSOs, NEMOs a regulačnými orgánmi
 - zriadiť stabilný, spoľahlivý a nediskriminačný rámec riadenia na úrovni EÚ
 - dosiahnuť harmonizovanie pravidiel na výpočet kapacity, riadenie preťaženia a obchodovanie s elektrinou

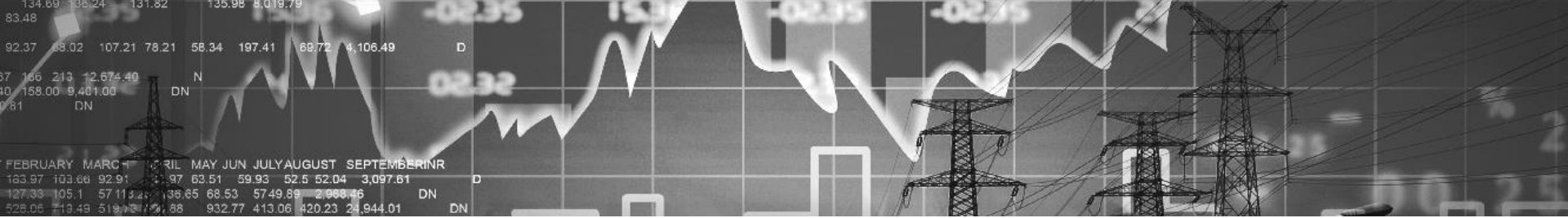




Vývoj a súčasný stav integrácie denného trhu

- 19.11.2014 – 4M Market Coupling (4MMC) go-live
- Paralelne dochádzalo k integrácii regiónov v rámci EÚ → 05/2014 vznik Multi-regional Coupling (MRC) ku ktorému sa postupne pripojilo viacero krajín EÚ
- V súčasnosti existujú dva projekty, ktoré majú priniesť prepojenie trhových oblastí 4MMC a MRC:
 - Projekt **Interim Coupling**, ktorého cieľom dočasne celky prepojiť na báze výpočtu kapacit metódou NTC
 - Projekt **Core FB MC**, ktorý je cieľovým riešením využívajúcim metódu výpočtu kapacit „flow based“





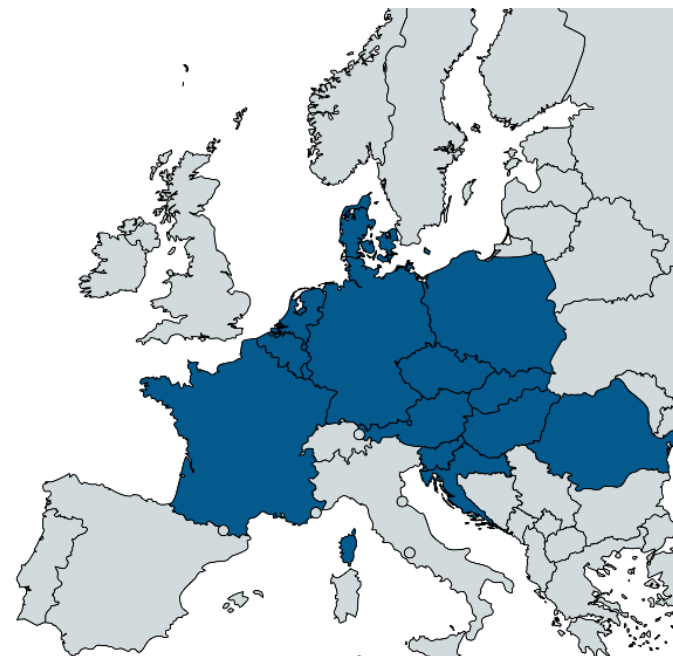
Core Flow-based Market Coupling

- Cieľové riešenie pre SDAC
- 17.11.2016 – rozhodnutie ACER o vytvorení projektu Core FB MC
- požiadavka regulačných úradov na výpočet kapacity metódou flow-based (FB) – základ z implicitnej FB v regióne CWE
- na strane NEMOs využitie súčasného riešenia

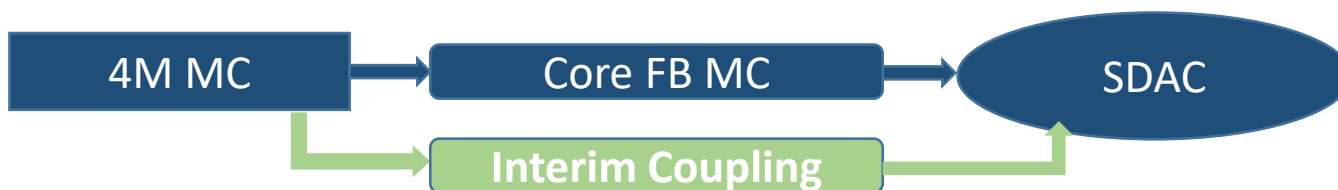
Aktuálny stav:

- 17.04.2019 – finalizácia celkovej koncepcie riešenia a začiatok implementácie
- Predpokladané spustenie do prevádzky Q4/2020

■ Core capacity calculation region



Projekt DE-AT-PL-4M MC (Interim Coupling)

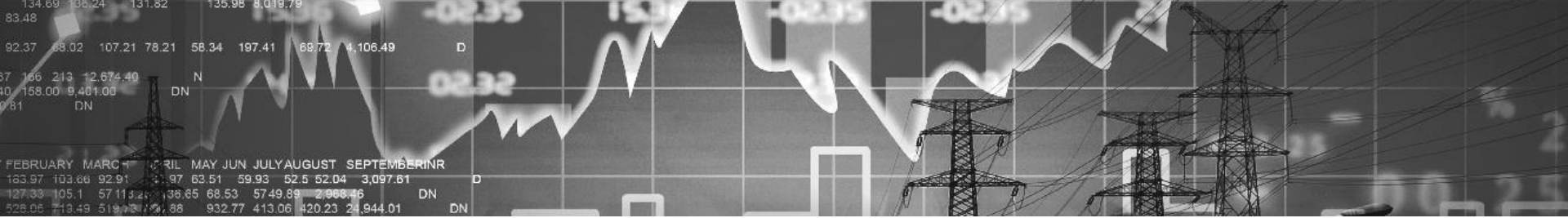


Vývoj projektu:

- 12/2018 – rozhodnutie regulátorov zo SR, ČR, HU, RO, PL, DE a AT o spustení projektu („Interim Coupling“) na dočasné prepojenie regiónov MRC a 4MMC na základe výpočtu kapacít metódou NTC.
- Po finalizácii „high-level market design“ v 05/2019 regulačné úrady opätovne vyjadrili podporu na pokračovanie projektu

Hlavné ciele:

- priniesť benefity integrácie pre ÚKT čo najskôr, a to postupnou integráciou s využitím už implementovaného IT riešenia
- Prepojiť trhy 4MMC a MRC na základe metódy výpočtu kapacít NTC pre hranice DE-CZ, DE-PL, SK-PL, AT-CZ a AT-HU ako **dočasné riešenie kým nebude projekt Core FB MC uvedený do prevádzky**
- Predpokladané spustenie do prevádzky Q2/2020



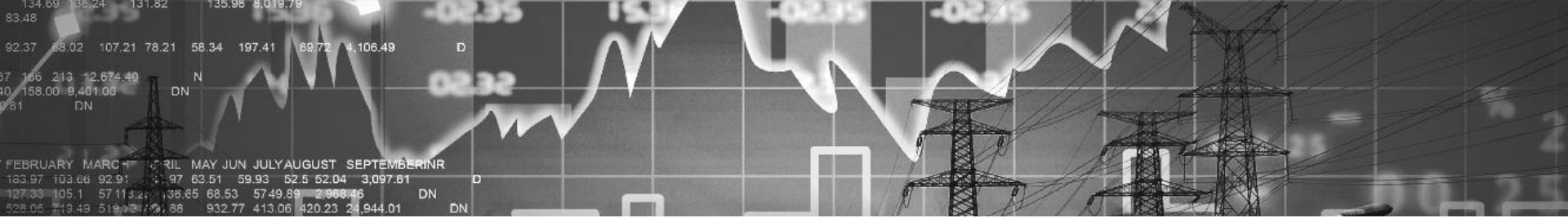
Čo prinesie spustenie projektov do prevádzky pre účastníkov trhu?

- Zmena GCT z 11:00 na 12:00 → zmena v časoch publikácie všetkých informácií (ATC, výsledky trhu) a v granularite publikovaných informácií
- Rozšírenie trhu zaistí väčšiu likviditu v slovenskej ponukovej oblasti, nové prepojenie s Poľskom prinesie viac dostupnej kapacity pre cezhraničné obchodovanie
- Cenotvorba bude ovplyvnená cenami naprieč EÚ
- Od jesene 2019 budú prebiehať workshopy a prednášky, na ktorých budú účastníci trhu informovaní o prebiehajúcich zmenách

→ testovanie s účastníkmi trhu je v rámci projektu Interim Coupling naplánované na Q1/2020, a na Q3/2020 pre projekt Core FB MC.

Integrácia neovplyvní:

- Používanie systému XMTrade/ISOT pre zadávanie objednávok na platforme OKTE
- Ponuku produktov ponúkaných na platformách OKTE
- Spôsob komunikácie OKTE s účastníkmi trhu



Decoupling v regióne MRC – 07.06.2019

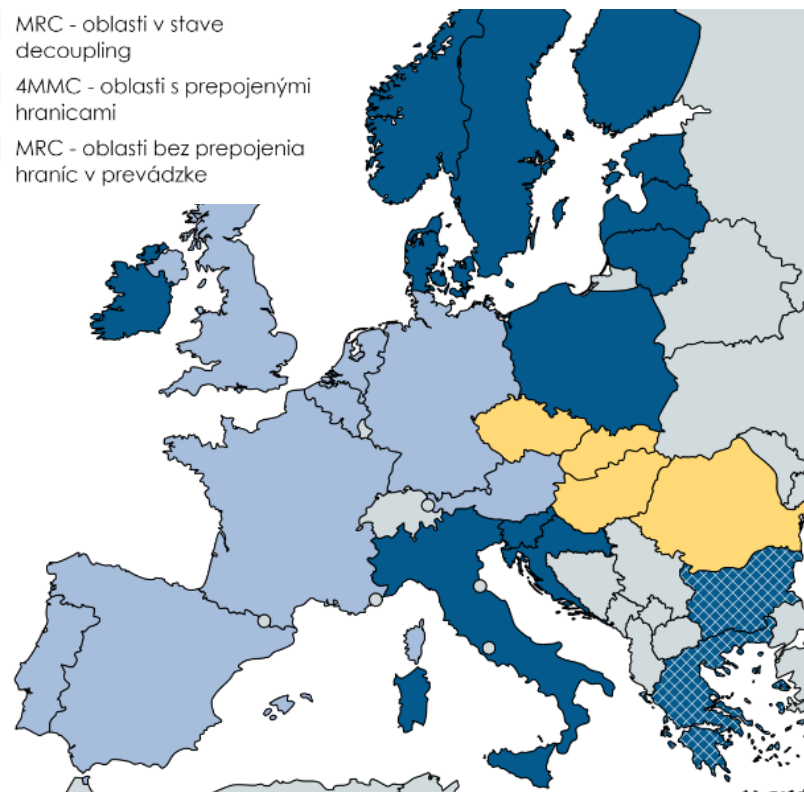
- 07.06.2019 došlo k čiastočnému decouplingu v regióne MRC
- Významný incident v rámci prevádzky
- Situácia nastala kvôli nedoručeniu integrovanej knihy objednávok zo strany spoločnosti EPEX SPOT SE koordinátorovi dennej aukcie v určenej časovej lehote (EPEX CWE + EPEX GB)
- Ovplyvnené boli nasledujúce hranice:

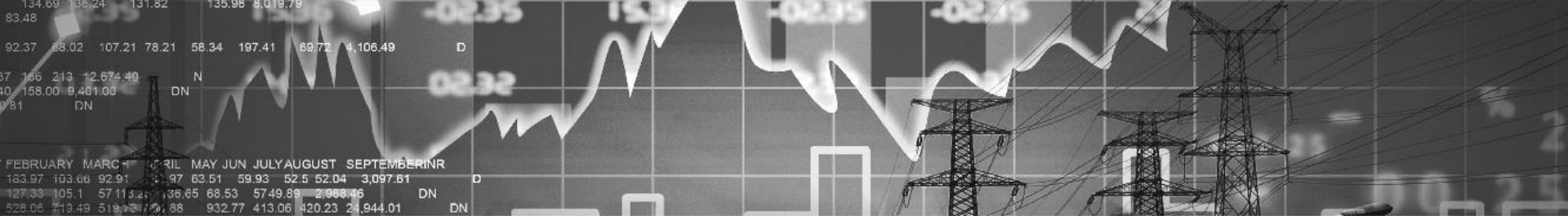
SPAIN-FRANCE
ITALY-FRANCE
ITALY-AUSTRIA
SLOVENIA-AUSTRIA
SWEDEN-GERMANY
GERMANY-DENMARK
DENMARK-NETHERLANDS
NORWAY-NETHERLAND

GREAT BRITAIN-NETHERLANDS
GREAT BRITAIN-BELGIUM
GREAT BRITAIN-FRANCE
GREAT BRITAIN-IRELAND/NORTH IRELAND
GREAT BRITAIN1-GREAT BRITAIN2

Ponukové oblasti - stav 07.06.2019

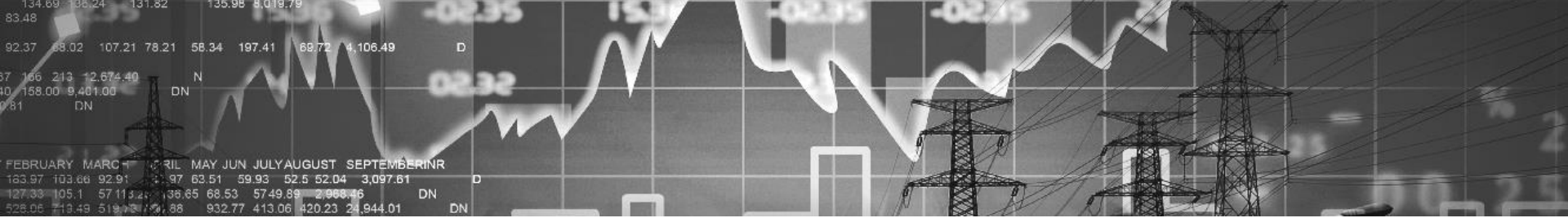
- MRC - oblasti s prepojenými hranicami
- MRC - oblasti v stave decoupling
- 4MMC - oblasti s prepojenými hranicami
- MRC - oblasti bez prepojenia hraníc v prevádzke





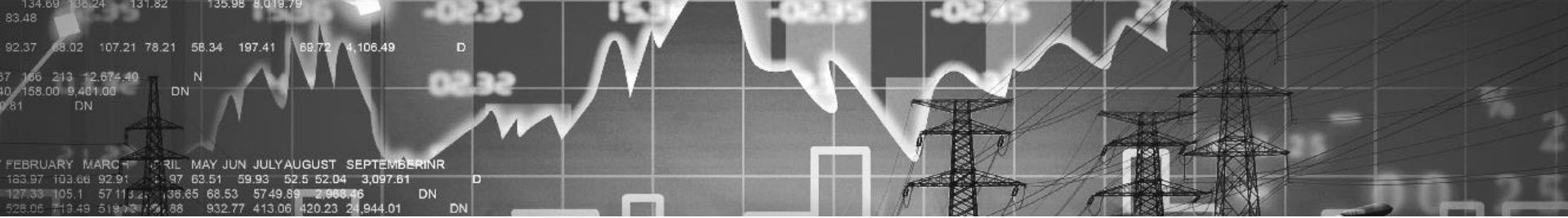
Multi-NEMO Arrangement (MNA) – prelom na trhu s elektrinou?

- V prípade, že by k tejto situácii došlo v ponukovej oblasti s implementovaným MNA, nedošlo by k decouplingu hraníc, medzi oblasťami, kde pôsobí aj iný NEMO
- V tomto prípade by bola všetka prenosová kapacita alokovaná na párovanie objednávok doručených od druhého (a všetkých ďalších) NEMO
- **Aký má táto situácia dopad na účastníkov trhu v konkurenčnom prostredí?**



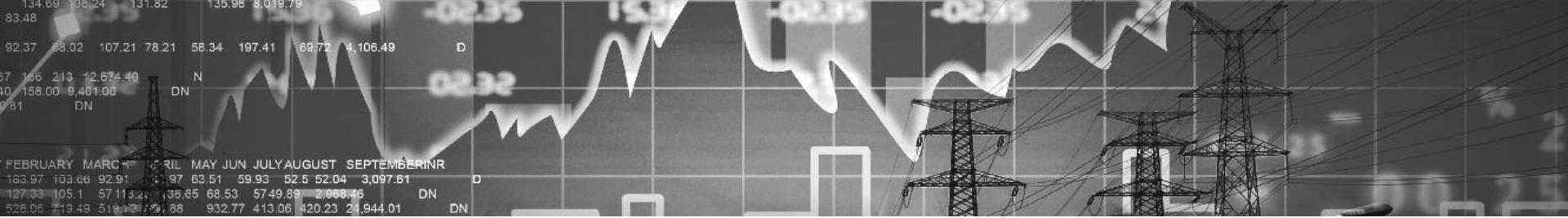
Metodika týkajúca sa algoritmov pre denný a vnútrodený trh

- Všetci NEMO v spolupráci so všetkými TSO pripravujú nové znenie metodiky upravujúcej požiadavky na algoritmy pre denný a vnútrodený trh
- Hlavnými zmenami sú:
 - Doplnenie článkov o procesoch súvisiacich so zmenami algoritmov, ako napr. spravovanie zmenových požiadaviek, ich hodnotenie, prioritizácia či schvaľovanie
 - Doplnenie príloh upravujúcich monitorovanie algoritmov a ich výkonu
- **V súčasnosti prebieha verejná konzultácia k návrhu nového znenia metodiky, ktorá bude trvať do 02.07.2019**
- Následne zástupcovia NEMO a TSO vyhodnotia obdržané pripomienky a vypracujú finálne návrh znenia metodiky, ktorý bude predložený všetkým regulačným úradom na schválenie 01.08.2019.



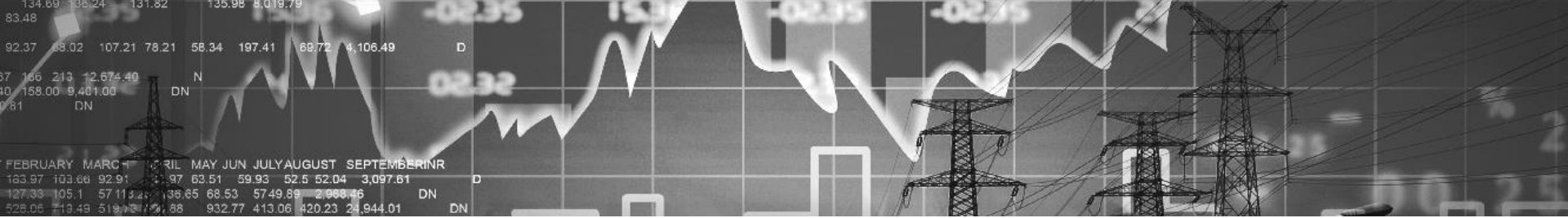
15 minútový obchodný interval

- Na základe článku 7 (2) Nariadenia o vnútornom trhu s elektrinou sú NEMO povinní umožniť účastníkom trhu obchodovanie na dennom a vnútrodennom trhu v periódach, **ktoré sú aspoň tak krátke ako periódy zúčtovania odchýlok v ich ponukovej oblasti (v SR 15 minút).**
- Táto požiadavka bola pôvodne plánovaná na implementáciu v roku 2022, predmetné nariadenie je však účinné od 01.01.2020.
- Všetci NEMO momentálne pracujú na včasnej implementácii na dennom trhu, keďže v súčasnosti je obchodná perióda 1 hodina. Je nutné upraviť algoritmus a všetky systémy tak, aby zvládli štvornásobné množstvo dát.
- Požiadavku nie je možné technicky splniť do 01.01.2020.
- V súčasnosti je predpokladaný časový rámec implementácie odhadovaný na rok **2022.**



Harmonizácia minimálnych a maximálnych cien

- ACER prijala rozhodnutie č. 04/2017 o návrhu harmonizovaných maximálnych a minimálnych zúčtovacích cien na jednotnom prepojenom dennom trhu
- Harmonizované maximálne a minimálne ceny zostávajú v nezmenenej výške, t. j. + 3000 EUR/MWh a – 500 EUR/MWh
- **Na základe dohody všetkých NEMOs aktívne k 01.07.2019**
- V prípade, ak zúčtovacia cena dosiahne hodnotu vo výške min. 60% harmonizovanej maximálnej zúčtovacej ceny aspoň v jednom obchodnom bloku v hociktorej obchodnej oblasti v rámci SDAC, dôjde k navýšeniu harmonizovanej maximálnej zúčtovacej ceny o 1000 EUR/MWh
- Minimálne raz za 2 roky dôjde k prehodnoteniu hodnoty harmonizovaných minimálnych a maximálnych cien, pričom môže dôjsť k ich úprave



Harmonizácia minimálnych a maximálnych cien

MIN - 500 EUR/MWh
 MAX + 3000 EUR/MWh s
 možnosťou zmeny

upozornenie pri prekročení
 >2400 EUR MWh
 02.01.2020

01.07.2019

01.01.2020
 identifikovaná cena v obchodnej
 hodine > 1800 EUR/MWh

najneskôr 08.01.2020
 Informácia pre účastníkov trhu

účinnosť nových MIN a MAX cien
 MIN - 500 EUR/MWh
 MAX + 4000 EUR/MWh
 05.02.2020

P	U	S	Š	P	S	N
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

P	U	S	Š	P	S	N
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8



ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

Ľubica Bodišová, Juraj Šedivý

OKTE, a.s.

Mlynské nivy 48 • 821 09 Bratislava

e-mail: okte@okte.sk